

Pe 23 aprilie bibliotecarii și-„au numărat bobocii”

„Având în vedere vechimea și rostul profesiei de bibliotecar în spațiul nostru istoric, cinstind memoria ilustrelor personalități din panteonul național care au îmbrățișat această profesie, apreciind contribuția pe care au adus-o și o aduc biblioteca și bibliotecarul la dezvoltarea culturii țării noastre, recunoscând că această instituție și această profesie joacă un rol important în dezvoltarea societății informaționale” și luând în considerare propunerea Asociației Bibliotecarilor, președintele Republicii Moldova a decretat ca Ziua bibliotecarului să se sărbătorească anual pe 23 aprilie (Monitorul Oficial, nr. 23-24 din 12 februarie 2010).

Anterior, respectiva sărbătoare profesională se marca la 5 octombrie. Anul acesta însă, pentru prima dată, bibliotecarii din Republica Moldova au sărbătorit ziua lor profesională pe 23 aprilie, odată cu colegii noștri din România, Marea Britanie, Franța, SUA și alte state ale lumii care în această zi marchează și Ziua mondială a cărții și a dreptului de autor (instituită de către UNESCO în 1995, la Conferința Generală de la Paris).

Manifestarea desfășurată la Sala cu Orgă din Chișinău, la inițiativa Asociației Bibliotecarilor din RM, a fost un prilej de a aduce un prinos, o ofrandă tuturor bibliotecarilor și bibliotecilor în care ei își desfășoară activitatea. A fost și un moment de a atrage atenția celor de la posturile de conducere ale comunelor, orașelor, municipiilor din republică, în genere a celor care guvernează, asupra stării de fapt a profesiei care rămîne și în continuare subapreciată. Cunoaștem situația precară a bugetelor locale și a celor centrale, și totuși... O societate bazată pe comunicare, cunoaștere ar trebui să acorde mai multă importanță bibliotecilor, structurilor infodocumentare din lumea contemporană.

În acest miez de primăvară, întregul personal de specialitate al bibliotecilor din republică, indiferent de specificul lor, confruntându-se cu penuria ce s-a abătut asupra meleagului, și-a delegat reprezentanții săi la manifestarea din capitală pentru... „a-și număra bobocii”, adică să facă totalurile anului 2009 și să traseze sarcinile de viitor ale instituțiilor care recepționează, selectează, achiziționează, prelucrează, semnalează și pun la dispoziția cititorilor / utilizatorilor documente de toate tipurile și pe diverse suporturi. Toate tipurile de biblioteci – naționale, universitare, municipale, publice, școlare și specializate – au avut ocazia să sublinieze rolul pe care îl au bibliotecarii, bibliotecile, Societatea Informației și Cunoașterii în societatea contemporană și să facă mai bine cunoscute publicului larg colecțiile și serviciile pe care le pun la dispoziția consumatorilor de informații din toate categoriile sociale și profesionale.

Importanța activității Asociației Bibliotecarilor din RM, care numără aproximativ 4700 membri, nu mai trebuie pusă la îndoială. Dna Ludmila Costin, președintele ABRM, în raportul prezentat privind activitatea acestei organizații în anul 2009 a remarcat un șir de acțiuni ale breslei slujitorilor cărții care sînt demne de laudă și de prețuire din partea forurilor decizionale cu atribuții în domeniu, totodată scoțînd în relief unele probleme cu care se confruntă lucrătorii „templilor de lumină” într-o perioadă de criză acută. Bibliotecile și bibliotecarii și-au spus cuvîntul în repetate rînduri cu privire la rolul de importanța strategică a acestora în era informației. Totodată, se cer să fie soluționate dificultățile procesului de modernizare și automatizare a serviciilor, tendințele de modificare a intereselor și obiceiurilor de lectură, destinul cărții și suportul pe care ajunge aceasta la public etc. Însă avem speranța că oamenii totuși vor menține bătătorită calea către instituțiile ce le structurează identitatea culturală și spirituală și că în viitor bibliotecile și societatea să fie constituite din oameni integri, care știu să desprindă esențialul de neesențial, adevărul de neadevăr, valoarea de nonvaloare.

Dna Dina Ghimpu, șef de direcție la Ministerul Culturii, a accentuat rolul important al specialiștilor care asigură memoria și dăinuirea Neamului. Cu toate acestea, fiindcă statul nostru traversează o perioadă grea și complicată din punct de vedere politic și economic, nu există posibilități de a menține instituțiile culturale la nivelul cerințelor zilei de azi. Dumneaei a

menționat că bibliotecarii noștri merită din plin recunoștința și dragostea întregii societăți. Totodată, a reiterat cu încredere că „vom depăși situațiile dificile, progresul tehnic va ajunge și la locurile noastre de muncă, iar bibliotecile din republică vor deveni ceea ce visăm de demult – adevărate centre de cultură”. Pentru rezultate frumoase obținute în anul precedent, au fost menționați cu diplome și prime:

- Alexe Rău, director general al Bibliotecii Naționale a RM;
- Lidia Kulikovski, director general al BM „B.P. Hasdeu”;
- Claudia Balaban, director general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”;
- Ludmila Costin, directorul Bibliotecii Republicane Științifice Agricole a UASM,

președintele ABRM.

Niciodată în istoria milenară a învățământului cartea și biblioteca nu au fost separate de procesul de instruire și educare din școală. Dna Lilia Bolocan, șef de Direcție la Ministerul Educației, a apreciat mult aportul bibliotecarilor din instituțiile de învățământ care stimulează copiii și tineretul de a căpăta cunoștințe noi și au ca scop principal întărirea, creșterea și evoluția potențialului uman al țării noastre prin intermediul promovării lecturii ca factor esențial în educație, învățământ, informare și realizare pe plan social. Eforturile susținute ale multor bibliotecari din diverse localități ale RM au fost răsplătite prin acordarea diplomelor.

Prezentă la manifestare, dna Ana Lucia Culev, șeful Direcției cultură a Primăriei municipiului Chișinău, a remarcat că bibliotecarii pentru munca lor de culturalizare, pentru dăruirea de sine intereselor profesiei, pe care au ales-o după voia inimii, merită o admirație sinceră. Rezultatele activității lor se observă pretutindeni, căci au la bază strategii eficiente de comunicare cu publicul – se organizează simpozioane, mese rotunde, dezbateri, lecturi publice etc.

Cu un cuvânt de felicitare a venit la sărbătoare și poetul, dramaturgul și publicistul Iulian Filip, care de mai mulți ani menține o legătură stînsă cu oamenii care propagă cartea în municipiul Chișinău. O dovadă în plus au fost versurile recitate cu inspirație și aplauzele celor prezenți în sală.

Salutul și felicitările din partea bibliotecarilor din România la această întrunire a fost rostit de Sorina Stanca, directorul Bibliotecii Județene „Octavian Goga” din Cluj-Napoca, care a menționat că în România profesiei de bibliotecar au fost consacrate activități pe parcursul unei săptămîni întregi. Mesajul dumneaei a surprins ascultătorii prin căldura cuvintelor și atitudinea binevoitoare față de colegii de pe malul stîng al Prutului. Bibliotecile din România, continuatoare ale bogate tradiții de lectură publică, sînt parteneri de nădejde ai instituțiilor de același profil din RM.

Biblioteca a fost permanent considerată laboratorul cunoașterii, spațiul interdisciplinarității și al cunoașterii globale. Bazîndu-se pe aceste principii dna Ludmila Corghenci, vicepreședintele ABRM, a adus la cunoștința publicului totalurile Concursului Cel mai bun bibliotecar al anului 2009 (ediția a 19-a). În anul curent, de acest titlu cu adevărat prestigios s-au învrednicit zece bibliotecari din cei care zi de zi descoperă pentru împătimitii de lectură drumul orientat pe coordonata autenticității și veridicității:

- Lorina Beșelea, șef al Centrului resurse și tehnologii informaționale, DIB, Universitatea Liberă Internațională din Moldova;
- Elena Butucel, director al Filialei „Ovidius”, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”;

Chișinău

- Lolita Caneev, șef al Serviciului mediatecă, Biblioteca Națională pentru copii „Ion Creangă”;
- Ludmila Cereș, șef al Bibliotecii Colegiului Național de viticultură și vinificație, Chișinău;

- Nadejda Ciugureanu, șef al Bibliotecii publice comunale Chișcăreni, raionul Sîngerei;
- Renata Cozonac, șef al Serviciului numerotarea internațională a publicațiilor, Camera Națională a Cărții;
- Raisa Melnic, șef al Serviciului programe culturale, Biblioteca Națională a RM;
- Elena Răilean, specialist principal, Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice;
- Ludmila Răileanu, șef al Serviciului împrumut de publicații la domiciliu, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo”, Bălți;
- Margarita Șcelicikova, șef al Filialei „Mihail Lomonosov”, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Chișinău.

Diplome de mențiune ale Asociației Bibliotecarilor din RM au primit:

- Angela Olărescu, șef al Bibliotecii publice din Cricova, municipiul Chișinău;
- Elena Plăcintă, bibliograf principal, Biblioteca Tehnico-Științifică a Universității Tehnice din Moldova.

O contribuție laudabilă în desfășurarea Concursului Cel mai bun bibliotecar al anului 2009 a avut-o Agenția „Moldpresa” SA, care a sponsorizat această competiție specifică a lucrătorilor din templele cărții și pentru care dna L. Corghenci a exprimat sincere mulțumiri și convingerea că pe viitor inițiativa de binefacere a Agenției Naționale de presă va fi preluată și de alți agenți economici.

Directorul Camerei Naționale a Cărții, dna Valentina Chitoroagă, a dat citire procesului-verbal al ședinței, din 20 aprilie 2010, a Comisiei de evaluare a cărților (studiilor) prezentate la Concursul Național Cele mai reușite lucrări ale anului 2009 în domeniul biblioteconomiei și științei informării. Premiile și diplomele au fost acordate după cum urmează:

- Premiul „Ion Madan” pentru remarcabile cercetări în domeniul biblioteconomiei și științei informării – Biblioteconomie. Asistență Informațională. Arhivistică: teorie și practică (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Catedra de biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică; coordonator dr. Lidia Kulikovski, referent științific dr. conf. univ. Victor Petrescu);
- Premiul Mare pentru deosebită ținută științifică și valoare culturală – Bibliografia municipiului Chișinău, 1999-2004 (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul de Informare și Documentare „Chișinău”; ediție îngrijită de dr. Lidia Kulikovski);
- Premiul „Magna cum laude” – Protagonistul bibliologiei naționale: Ion Madan. Biobibliografie (Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova; responsabil de ediție Silvia Ghinculov, alcătuitori Ala Iarovaia, Maria Vătămanu, Natalia Cheradi);
- Premiul I la secțiunea Lucrări bibliografice – Cartea pentru copii editată în Republica Moldova, 1975-2000: index cumulativ (Biblioteca Națională pentru copii „Ion Creangă”; alcătuitori Elena Cugut, Maria Ilievici, Tamara Maleru, ediție îngrijită de Claudia Balaban);
- Premiul II la secțiunea Lucrări bibliografice – Lucrările profesorilor și colaboratorilor. Anuar 2008: bibliografie selectivă (Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo”, Bălți; alcătuitori Ana Nagherneac, Varvara Ganea, redactor responsabil Elena Harconiță, redactor- bibliograf Lina Mihaluța);
- Premiul III la secțiunea Lucrări bibliografice – Academicianul Dumitru Matcovschi (la 70 de ani de la naștere): biobibliografie (Biblioteca Științifică Centrală „Andrei Lupan” a Academia de Științe a Moldovei; consultant științific dr. hab. Nicolae Bilețchi, alcătuitori Lilia Bodarev, Eugenia Creul, redactor științific și bibliograf Tatiana Luchian);

– Premiul I la secțiunea Biblioteconomie și știința informării – Manual de identitate (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; echipa de creație: dr. Lidia Kulikovski, Genoveva Scobioală, Ludmila Pânzaru, Tatiana Roșca);

– Premiul II la secțiunea Biblioteconomie și știința informării – Calendar Național 2010 (Biblioteca Națională a RM; colegiul de redacție: acad. Petru Soltan (președinte), acad. Andrei Eșanu, prof. univ. Aurel Marinciuc ș.a., autori Valeria Matvei, Maria Șveț, Madlena Pușcașu, Vlad Pohilă ș.a.);

– Premiul III la secțiunea Biblioteconomie și știința informării – BiblioReferințe. Ghid cu privire la utilizarea softului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; au contribuit: Mariana Harjevschi, Nelly Țurcan, Taisia Foiu, Ludmila Pânzaru); Ziua bibliografiei / День библиографии: instrucțiune metodică (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul de Informare și Documentare „Chișinău”); Ziua de informare / День информации: instrucțiune metodică (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul de Informare și Documentare „Chișinău”);

– Premiul I la secțiunea Bibliologie – Bibliotecarul și biblioteca: aspecte ale eficienței profesionale de Ludmila Corghenci (Asociația Bibliotecarilor din RM, Școala de Biblioteconomie, Universitatea Liberă Internațională din Moldova); Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar de Silvia Ghinculov (Academia de Studii Economice din Moldova);

– Premiul II la secțiunea Bibliologie – BiblioPolis: revistă de biblioteconomie și științe ale informării (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; director Lidia Kulikovski; redactor-șef Vlad Pohilă); Gazeta bibliotecarului: buletin informativ (Biblioteca Națională a RM, Asociația Bibliotecarilor din RM; redactor-șef Alexe Rău, secretariat: Elena Turuta, Raisa Plăieșu);

– Premiul III la secțiunea Bibliologie – Istoria Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova prin oamenii săi: Petru Ganenco sub semnul 75 (album-slaid, resursă electronică; Biblioteca Națională a RM, Serviciul dezvoltare în biblioteconomie; alcătuitor Alla Andrieș; tehnoredactare computerizată: Ecaterina Dmitric, Viorica Antonov, asistență consultativă: Vera Osoianu, Svetlana Barbei);

– Premiul I la secțiunea Lucrări în alte domenii – Un loc la masă. Participarea bibliotecilor la dezvoltarea comunității de Kathleen de la Peña McCook (resursă electronică; redactor de specialitate: dr. Lidia Kulikovski, traducere: Victoria Kulikovski, dr. Lidia Kulikovski);

– Premiul II la secțiunea Lucrări în alte domenii – Știați că?: caleidoscop enciclopedic (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; concepție, selecție, realizare: Eugenia Manea-Cernei, Alexandru Horațiu Frișcu, cuvînt-înainte: dr. Lidia Kulikovski);

– Premiul pentru debut – Istoricul Bibliotecii publice din satul Dănceni, raionul Ialoveni de Mariana Ungureanu-Ursu;

– Premiul pentru design – Biblioteca contează în viața ta (materiale promoționale, resursă electronică; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”);

– Premiul pentru originalitate – Biblioteca Municipală – bibliotecă inovantă (resursă electronică; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”).

În etapa contemporană rolul bibliotecarului crește, acesta fiind privit ca o persoană care își cunoaște temeinic domeniul profesat, are o pasiune deosebită pentru cărți și har pentru a le populariza. Trăim un timp cînd profesia de bibliotecar intră într-o perioadă de deschidere mai largă a bibliotecilor către comunitate, către publicul ce solicită cărți din cele mai diverse domenii. Un bibliotecar al secolului XXI este recunoscut ca specialist în biblioteconomie și știința informării, specialist în stocarea, selectarea și accesarea resurselor informaționale, aflat în slujba comunității, avînd ca principală sarcină oferirea de servicii moderne și profesioniste utilizatorilor.

Din multitudinea acțiunilor prilejuite de Ziua bibliotecarului nu putem să nu amintim de campania „Dăruiește o carte”. Voluntarii și colaboratorii Bibliotecii Municipale „B.P.

Hasdeu”, Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, Bibliotecii Republicane Științifice Agricole a UASM, ai editurilor „Știința”, „Cartier”, Societății de distribuire a cărții „Pro Noi” au dăruit cărți chișinăuienilor pe stradă, marcând o percepție ascendent pozitivă a actului cultural în municipiul nostru. Concluzia generală este că această campanie a avut un impact pozitiv asupra trecătorilor care au fost plăcut impresionați de cadourile primite.

Ziua mondială a cărții și a dreptului de autor și Ziua bibliotecarului cu certitudine a atras atenția opiniei publice prin faptul că această zi, cu semnificație dublă în calendar, a fost sărbătorită de toți bibliotecarii din RM prin manifestări specifice meseriei, prin sesiuni și comunicări, bilanțuri ale activității, premieri, precum și alte activități care conduc la perfecționarea relaționării acestora cu utilizatorii. Felicitările primite cu prilejul acestei mari sărbători spirituale sînt relevante pentru a concluziona că profesiunea bibliotecarului, iar odată cu aceasta și cartea ca atare, sînt apreciate, tratate cu considerație și judecate favorabil în societate pentru că, în caz contrar, atitudinea respectuoasă și bunul-simț nu pot să aibă izbîndă în comunitate.

În încheiere, transmitem tuturor lucrătorilor din forurile de cultură și slujitorilor cărții din satele și orașele republicii gîndurile noastre de aleasă considerație și apreciere pentru eforturile care le fac în perspectiva promovării culturii, științei universale și cunoașterii exhaustive, le dorim multă sănătate, realizări profesionale și perseverență celor care se zbat (unii de o viață întregă!) pentru afirmarea propriei arhitecturi a profesiei lor și merită să fie percepuți și tratați după modul realizării și prețul valorilor pe care le creează.

Valeriu RAȚĂ,
bibliotecar